

УДК 81'374.2=161.3"19"

UDC 81'374.2=161.3"19"

ДА ПРАБЛЕМЫ ТЫПАЛАГІЗАЦЫІ БЕЛАРУСКІХ ІНКАРПАРАВАННЫХ СЛОЎНІКАЎ ПЕРШАЙ ПАЛОВЫ XX ст.

TO THE PROBLEM OF TYPOLOGIZATION OF BELARUSIAN INCORPORATED DICTIONARIES OF THE FIRST HALF OF THE XX CENTURY

В. І. Самахавец,
*аспірант кафедры
беларускага мовазнаўства БДПУ*

V. Samakhavets,
*PhD Student of the Chair of
Belarusian Linguistics of BSPU*

Паступіў у рэдакцыю 02.11.15.

Received on 02.11.15.

Артыкул прысвечаны стварэнню тыпалогіі беларускіх інкарпараваных слоўнікаў. Абгрунтаўваецца палажэнне, што праблема класіфікацыі слоўнікаў на розных этапах станаўлення і развіцця лінгвістыкі займала адно з цэнтральных месцаў, паколькі яе вырашэнне дазволіць эфектыўна прагназаваць фарміраванне новых тыпаў слоўнікаў. На падставе аналізу навуковай літаратуры праводзіцца падзел інкарпараваных слоўнікаў на асобныя групы і падгрупы. У якасці асновы для класіфікацыі выступаюць аб'ект слоўнікавага апісання і характар размяшчэння матэрыялу ў друкаваным выданні.

Ключавыя словы: лексікаграфія, слоўнік, мегаструктура слоўніка, макраструктура слоўніка, мікраструктура слоўніка, слоўнікавы артыкул, тыпалогія слоўнікаў, мовазнаўства, тыпалогія.

The article is devoted to the compiling of a typology of Belarusian incorporated dictionaries. It is concluded that the problem of the classification of dictionaries in different stages of formation and development of linguistics occupied a central place because its solution effectively predicts the formation of new types of dictionaries. The separation of incorporated dictionaries into groups and subgroups was made on the base of analysis of scientific literature. As a basis for classification there are the object of a vocabulary description and the nature of material placement in the printed edition.

Keywords: lexicography, dictionary, megastructure, macrostructure, microstructure, lexical entry, types of dictionaries, linguistics, typology.

Пытанне тыпалагізацыі слоўнікаў на розных этапах станаўлення і развіцця лінгвістыкі заўсёды займала адно з цэнтральных месцаў, паколькі яго вырашэнне дазволіць не толькі асэнсаваць, але і эфектыўна прагназаваць фарміраванне новых тыпаў слоўнікаў. Як адзначае В. Козыраў, задача стварэння тыпалогіі слоўнікаў дыктуецца практычнымі патрэбамі абагульнення і сістэматызацыі наяўнай лексікаграфічнай прадукцыі [1, с. 30]. Ва ўсходнеславянскім мовазнаўстве гэтай праблемай займаліся такія вучоныя як У. Дубічынскі, П. Дзянісаў, В. Маркоўкін, А. Цывін, Л. Шчэрба, В. Шчэрбін і інш., але кожны з іх класіфікаваў лексікаграфічныя працы зыходзячы з розных крытэрыяў.

Стварэннем тыпалогіі філалагічных слоўнікаў актыўна займаўся рускі даследчык В. Маркоўкін, які класіфікаваў іх па спосабе існавання на *аўтаномныя* (выдадзены асобнай кнігай) і *ўключаныя* (прадстаўляюць сабой кампазіцыйную частку якога-небудзь друкаванага выдання). Уключаны слоўнік,

у сваю чаргу, можа быць *непадзельным*, г. зн. сабраным у адной кнізе, часопісе, газеце, і *падзельным*, г. зн. тыя слоўнікі, якія прадстаўляюць сабой суму мікраслоўнікаў, размеркаваных па асобных кампанентах друкаванага выдання. Разглядалася ім таксама пытанне класіфікацыі ў дачыненні да іншых сродкаў навучання. У адпаведнасці з гэтым крытэрыем навуковыя слоўнікі адносіліся да *незалежных* або *інкарпараваных* (ствараюцца як элементы пэўнага навуковага комплексу) [2, с. 21].

Сярод беларускіх інкарпараваных слоўнікаў можна вылучыць (у залежнасці ад месца размяшчэння іх у друкаваным выданні) *слоўнікі-дадаткі* («Смоленскій этнографічэскій зборнік» У. Дабравольскага, Масква, 1903; «Трысьцё» У. Дубоўкі, Мінск, 1925 і інш.) і *слоўнікі-ілюстрацыі*, якія ўключаны ў пэўны навуковы кантэкст («Прычынкі да беларускае рэлігійнае тэрміналогіі» Л. Гарошкі з выд. «Божым шляхам», Парыж, 1948; «Матэрыялы да крыўскага слоўніка» В. Ластоўскага з выд. «Крывіч», Коўна, 1925 і інш.).

Тыпалогія Л. Шчэрбы выступае ў якасці своеасаблівага кіраўніцтва для стварэння лексікаграфічнага выдання, ключавымі пазіцыямі ў ёй з'яўляюцца аб'ём і змест інфармацыі. Вучоны прапанаваў класіфікацыю на падставе супрацьпастаўлення: *слоўнікі акадэмічнага тыпу* (разглядаліся як нарматыўныя) – *слоўнікі-даведнікі* (асобныя словы выходзілі за межы ўзуальнай лексікі); *энцыклапедычныя* – *агульныя* слоўнікі; *тэзаўрусы* (поўны слоўнік, які змяшчае ўсе словы дадзенай мовы) – *звычайныя* (тлумачальныя ці перакладныя) слоўнікі; *тлумачальныя* слоўнікі – *перакладныя* слоўнікі; *негістарычныя* – *гістарычныя* слоўнікі [3].

Больш шырокую класіфікацыю прапанаваў В. Маркоўкін і П. Дзянісаў. Яны тыпалагізавалі лінгвістычныя слоўнікі зыходзячы з іх аб'ёму і адрасатаў, а таксама з лексічнага значэння слоў пэўнай мовы.

Расійскі вучоны В. Маркоўкін у якасці базавых вылучыў тры крытэрыі: «што-аснова», «як-аснова» і «для каго-аснова», і ўжо ў залежнасці ад іх прапанаваў іншыя. Першыя вызначаюць аб'ект слоўнікавага апісання, другія – спосаб выяўлення і размяшчэння інфармацыі, трэція – спецыфіку слоўніка ў сувязі з вобразам адрасата, яго індывідуальнымі і прафесійнымі асаблівасцямі [2].

На думку П. Дзянісава, тыпалогію слоўнікаў можна правесці па чатырох каардынатах: лінгвістычнай, псіхалагічнай, семіятычнай і сацыялагічнай [4].

Цэнтральным тыпам лексікаграфічных выданняў, па словах У. Гака, застаецца тлумачальны аднамоўны слоўнік, паколькі іншыя слоўнікі спалучаюць у сабе некалькі тыпалагічных прыкмет [5].

Калі звярнуцца да «рабочай тыпалогіі слоўнікаў» У. Дубічынскага [6, с. 7], то ўсе тыпы і віды слоўнікаў паводле адбору слоў, мэт і спосабаў апісання падзяляюцца на *энцыклапедычныя* (даюцца навуковыя звесткі пра гісторыю, выдатных дзеячаў, эканоміку, навуку, асвету, культуру, мастацтва, літаратуру, змяшчаюцца фотаздымкі, малюнкi, рэпрадукцыі, карты, схемы) і *лінгвістычныя* (апісваюць значэнні слоў, іх ужыванне, вымаўленне, утварэнне, паходжанне). У энцыклапедыях характарызуюцца прадметы, з'явы, якія абазначаюцца словамі. Энцыклапедычныя слоўнікі бываюць *аднатомныя* і *шматтомныя*, *усеагульныя* (даюць абагульненыя звесткі па ўсіх галінах ведаў і дзейнасці чалавека) і *галіновыя* (адмысловыя даведнікі па асобных галінах навукі,

тэхнікі, літаратуры, мовы, мастацтва і інш.); словы ў іх размяшчаюцца ў алфавітным ці тэматычным парадку. Так, да *галіновыя* адносяцца толькі два беларускія інкарпараваныя слоўнікі («Лекавыя сродкі ў народнай мэдыцыне» В. Купрэвіча з выд. «Наш край», Мінск, 1930 і «Лекавыя расьліны ў народнай мэдыцыне Барысаўскае акругі» У. Уладзімірава з выд. «Наш Край», Мінск, 1927). Элемент класіфікацыі, які прадугледжвае градацыю лексікаграфічных прац на аднатомныя і шматтомныя, пры стварэнні тыпалогіі інкарпараваных слоўнікаў не з'яўляецца актуальным, паколькі супярэчыць самой з'яве інкарпарацыі.

У лінгвістычных слоўніках магчыма пашыраная тыпалогія, паколькі словы маюць граматычныя і стылістычныя паметы. Па гэтай прычыне лічым мэтазгодным беларускія інкарпараваныя слоўнікі першай паловы ХХ ст. падпарадкаваць менавіта ёй. Усе лінгвістычныя слоўнікі падзяляюцца на аднамоўныя, двухмоўныя і шматмоўныя. Двухмоўныя і шматмоўныя па сутнасці з'яўляюцца перакладнымі, бо ў іх словы пэўнай мовы тлумачацца сродкамі адной або некалькіх моў.

У *перакладных двухмоўных* інкарпараваных слоўніках рэестравыя адзінкі перадаюцца сродкамі беларускай мовы на рускую (слоўнік з выд. «Што трэба ведаць трактарысту, які пачынае працаваць на трактары «Фордзон» А. Адстаўнова, Менск, 1930; «Слоўнік старакрыўскай актавай мовы» Ю. Верашчакі з выд. «Крывіч», Коўна, 1925; слоўнік з выд. «Элемэнтарная альгэбра» А. Круталевіча, Берлін, 1922 і інш.), з нямецкай мовы на беларускую (слоўнік з выд. «Lehrbuch der deu-tschen Sprache fur Wei-Bruthenen» П. Бакача з выд., Берлін, 1941) і наадварот (слоўнік з выд. «Die altrussische Urkundensprache der Stadt Polozk. Skrifter Utgitt av det» Х. Станга, Осла, 1939), з беларускай на польскую («Мова «Сьцежкаў-дарожкаў» М. Зарэцкага» М. Піліпёнка з выд. «Родная мова», Вільня, 1930), на ідыш (слоўнік з выд. «Рабочая кніга па беларускай мове: для вячэрніх школ дарослых і рабочай моладзі, для гурткоў яўрэйскіх рабочых і самаадукацыі» Х. М. Сьцепановіча, Н. І. Кабакова, Менск, 1932), з лацінскай на беларускую («Лекавыя сродкі ў народнай мэдыцыне» В. Купрэвіча з выд. «Наш край», Менск, 1930; «Матэрыялы да беларускага зельніка» В. Ластоўскага з выд. «Крывіч», Коўна, 1923).

Шматмоўных інкарпараваных слоўнікаў значна менш. Іх мікраструктура складаецца

з зоны рээстравай інфармацыі і зоны эквівалентаў, якая ў сваю чаргу, утвараецца лексічнымі адпаведнікамі з дзвюх розных моў. Яны даюць пераклад на тры мовы: беларускую-польскую-рускую (слоўнік з выд. «Ботаніка. Падручнік для сярэдніх школ» у перакладзе К. Душэўскага, Коўна, 1924; «Номэнклятура беларускіх птушак» В-ста з выд. «Крывіч», Коўна, 1924; «Слоўнічак» Я. Станкевіча з выд. «Родная мова», Вільня, 1930–1931 і інш.).

У аднамоўных слоўніках фіксуюцца словы адной мовы, рээстравыя адзінкі адной мовы апісваюцца сродкамі той самай мовы. Сярод аднамоўных інкарпараваных слоўнікаў вылучаюцца тлумачальныя, у якіх раскрываюцца значэнні слоў шляхам кароткага апісання ці з дапамогай сінонімаў, прыводзяцца ілюстрацыйныя прыклады (словазлучэнні або сказы), як правіла, у кантэксте. Акрамя гэтага, у тлумачальных слоўніках можа ўказвацца месца націску ў слове, прыводзіцца граматычная характарыстыка, арфаграфічныя і стылістычныя асаблівасці, тэрміналагічныя і фразеалагічныя спалучэнні, а ў асобных выданнях – паходжанне запазычанага слова (слоўнік з выд. «Законодательные акты Великого княжества Литовского XV–XVI вв.: сборник материалов», Ленінград, 1936; «Матэрыялы да крыўскага слоўніка» В. Ластоўскага з выд. «Крывіч» Коўна, 1925; слоўнік з выд. «Трысьцё» У. Дубоўкі, Менск, 1925 і інш.).

Дыялектныя інкарпараваныя слоўнікі як разнавіднасць тлумачальных слоўнікаў змяшчаюць і апісваюць лексіку, пашыраную ў пэўнай гаворцы або групе гаворак («Краёвы слоўнік Чэрвеншчыны» М. Шатэрніка, Менск, 1929; «Матэрыялы для изучения говоров Велижского уезда» І. Кузьміна з выд. «Известия по русскому языку и словесности», Ленінград, 1930).

Гістарычныя слоўнікі («Слоўнік старакрыўскай актавай мовы» Ю. Верашчакі з выд. «Крывіч», Коўна, 1925; слоўнік з выд. «Die westrussische Kanzleisprache des Grossfürstentums Litauen» Х. Станга, Осла, 1935 і інш.) сістэматызуюць лексіку мінулых эпох; у тэрміналагічных слоўніках У. Уладзімірава («Лекавыя расьліны ў народнай медыцыне Барысаўскае акругі» з выд. «Наш Край», Менск, 1927), Л. Гарошкі («Прычынкі да беларускае рэлігійнае тэрміналогіі» з выд. «Божым шляхам», Парыж, 1948) і іншых характарызуюцца тэрміны з пэўных галін навукі і тэхнікі; у арфаграфічных і арфаэпічных

інкарпараваных слоўніках І. Пратасевіча (слоўнік з выд. «Рабочая кніга па беларускай мове. Сыстэматычны курс морфалогіі і элементы сынтаксу», Мінск, 1929 і інш.) прапанаецца правільнае напісанне і вымаўленне слоў; *марфемны* слоўнік І. Сербавы (у выд. «Белоруссы-сакуны: краткій этнографический очеркъ», Петраград, 1915 і інш.) дае ўяўленне пра структуру слова (марфемы); у слоўніках *сінонімаў* Влада сабраны эквіваленты і блізказначныя словы ў сінанімічных рады, якія размяшчаюцца ў алфавітным парадку паводле дамінантаў («Аднасловы» з выд. «Крывіч», Коўна, 1923; «Беларускія аднасловы» з выд. «Крывіч», Коўна, 1923); семантычная і стылістычная характарыстыкі *прыказак* і *прымавак* падаюцца ў слоўніку М. Нікіфороўскага «Напоўпрыслаўкі, напоўпрыказкі» з выд. «Крывіч» (Коўна, 1924); імёны фіксуюцца ў *анамастычным* слоўніку Влада («Крыўска-Беларускі Іменнік» з выд. «Крывіч», Коўна, 1923) і інш.

Сярод беларускіх інкарпараваных слоўнікаў першай паловы ХХ ст. можна вылучыць *слоўнікі мовы аўтара* («Трысьцё» У. Дубоўкі, Мінск, 1925), *акцэнтацыйныя* (слоўнік з выд. «Белоруссы-сакуны: Краткій этнографический очеркъ» І. Сербавы, Петраград, 1915; «Матэрыялы для изучения говоров Велижского уезда» І. Кузьміна з выд. «Известия по русскому языку и словесности», Ленінград, 1930 і інш.), *словаўтваральныя* (слоўнік з выд. «Рабочая кніга па беларускай мове. Сыстэматычны курс морфалогіі і элементы сынтаксу» І. Пратасевіча, І. Самковіча, Мінск, 1928) і *слоўнікі незразумелых слоў* («Слоўнічак» Я. Станкевіча з выд. «Родная мова», Вільня, 1930–1931). Заўважым, што слоўнікі паронімаў, амонімаў, антонімаў, эпітэтаў, іншамоўных слоў, а таксама этымалагічныя, адваротныя і частотныя слоўнікі і іншыя інкарпараваныя слоўнікі намі пакуль не выяўлены.

У сваім артыкуле «Да праблемы тыпалагізацыі лінгвістычных слоўнікаў» Д. В. Дзятко лічыць неабходным вынесці комплексныя слоўнікі (а многія інкарпараваныя лексікаграфічныя выданні з'яўляюцца менавіта такімі, бо аб'ядноўваюць слоўнікі розных тыпаў і відаў) па-за межы класіфікацыі. Згодна з прапанаваным падыходам, слоўнікі падзяляюцца на *лексемныя* і *ідыёмныя* (або звышлексемныя). У сваю чаргу, і лексемныя, і ідыёмныя слоўнікі разглядаюцца ў *семантычным*, *функцыянальным*, *намінацыйным* аспектах, а першыя яшчэ і ў *структурным*.

Як правіла, семантычны аспект уключае ў сябе *сінхранічны* і *дыяхранічны* планы [7, с. 189].

Зыходзячы з гэтага, лічым магчымым выдзеліць два пласты беларускіх інкарпараваных слоўнікаў: *ідыёмныя* («Напоўпрыслаўкі, напоўпрыказкі» М. Нікіфороўскага з выд. «Крывіч», Коўна, 1924); «Номэнклятура беларускіх птушак» В-ста з выд. «Крывіч», Коўна, 1924 і інш.) і *лексемныя* (слоўнік з выд. «Lehrbuch der deu-tschen Sprache fur WeiBruthenen» П. Бакача, Берлін, 1941; «Пра словы нямецкага паходжання ў беларускай мове» В. Вольскага з выд. «Узвышша», Менск, 1929 і інш.).

Да лексемных слоўнікаў (семантычны аспект, сінхранічны план) адносяцца *тлумачальныя* і *перакладныя*. У разрад і тлумачальных, і перакладных уваходзяць слоўнікі агульных і ўласных імён. Такім чынам, да **тлумачальных** інкарпараваных слоўнікаў *агульных імён* літаратурнай мовы адносяцца *слоўнікі мовы аўтара* («З літуанізмаў у беларускай мове» А. Станкевіча з выд. «Калосьсе», Вільня, 1938–1939; «Мова “Сьцежкаў-дарожкаў” М. Зарэцкага» М. Піліпёнка з выд. «Родная мова», Вільня, 1930; «Трысьцё» У. Дубоўкі, Менск, 1925 і інш.), *тэрміналагічныя* («Лекавыя расьліны ў народнай медыцыне Барысаўскае акругі» У. Уладзімірава з выд. «Наш Край», Менск, 1927; «Прычынкі да беларускае рэлігійнае тэрміналогіі» Л. Гарошкі з выд. «Божым шляхам», Парыж, 1948; слоўнік з выд. «Што трэба ведаць трактарысту, які пачынае працаваць на трактары “Фордзон”» А. Адстаўнова (пер. з рас. мовы І. Савіча), Менск, 1930 і інш.), *акцэнталагічныя* («Белоруссы-сакуны: Краткій этнографічэскі очерк» І. Сербавы, Петраград, 1915; «Матэрыялы для изучения говоров Велижского уезда» І. Кузьміна из изд. «Известия по русскому языку и словесности», Ленинград, 1930 і інш.), *слоўнікі запазычанняў* («Пра словы нямецкага паходжання ў беларускай мове» В. Вольскага з выд. «Узвышша», 1929). Сустрэкаюцца тлумачальныя слоўнікі *агульных імён* дыялектнай мовы («Матэрыялы да слоўніка беларускай (крывічанскай) мовы» І. В. з выд. «Крывіч», Коўна, 1927; слоўнік з выд. «Описание говора местечка Мглина Гомельской губ. и его окрестностей» М. Ушакова з выд. «Труды постоянной комиссии по диалектологии русского языка», Вып. 9, Ленинград, 1927; слоўнік з выд. «Северско-белорусский говор: Исследование в области диалекто-

гии и истории белорусских говоров» П. Растаргуева, Ленинград, 1927). Да **перакладных** адносяцца слоўнікі *агульных імён* (слоўнік з выд. «Аб слоўнікавых асаблівасьцях Магілёўшчыны» В. Гарбацэвіча, Магілёў, 1927; слоўнік з выд. «О языке населения Новозыбковского уезда Гомельской губернии» А. Палявога, Мінск, 1926 і інш.) і *ўласных імён* («Крыўска-Беларускі Іменнік» Влада з выд. «Крывіч», Коўна, 1923). У сваю чаргу, дыяхранічны план фарміруецца *гістарычнымі* беларускімі слоўнікамі (слоўнік з выд. «Законодательные акты Великого княжества Литовского XV–XVI вв. : сб. материалов», Ленинград, 1936; «Слоўнік старакрыўскай актавай мовы» Ю. Верашчакі з выд. «Крывіч», Коўна, 1925 і інш.).

У функцыянальным аспекце апісваюць лексічныя адзінкі *арфаграфічныя* і *арфаэпічныя* слоўнікі (слоўнік з выд. «Die altrussische Urkundensprache der Stadt Polozk. Skrifter Utgitt av det» Х. Станга, Осла, 1939; слоўнік з выд. «Die westrussische Kanzleisprache des Gross fiirstentums Litauen» Х. Станга, Осла, 1935]; *ідаэграфічныя* (расліны: «Лекавыя сродкі ў народнай мэдыцыне» В. Купрэвіча з выд. «Наш край», Менск, 1930, «Лекавыя расьліны ў народнай мэдыцыне Барысаўскае акругі» У. Уладзімірава з выд. «Наш Край», Менск, 1927; птушкі: «Номэнклятура беларускіх птушак» В-ста з выд. «Крывіч», Коўна, 1924; хатні рыштунак: «Хата, хатні і гаспадарскі рыштунак» М. Чарнецкага з выд. «Крывіч», Коўна, 1924), *стылістычныя* (сінонімы: «Аднасловы» Влада з выд. «Крывіч», Коўна, 1923; «Беларускія аднасловы» Влада з выд. «Крывіч», Коўна, 1923; дыялектызмы: «Смоленскі этнографічэскі зборнік» У. Дабравольскага, М., 1903 і інш.); *анамастычныя* слоўнікі разглядаюцца ў намінацыйным аспекце («З літуанізмаў у беларускай мове» А. Станкевіча з выд. «Калосьсе», Вільня, 1938–1939).

Ідыёмных інкарпараваных слоўнікаў, якія разглядаюцца ў функцыянальным аспекце значна менш («Лекавыя сродкі ў народнай мэдыцыне» В. Купрэвіча з выд. «Наш край», Менск, 1930; «Напоўпрыслаўкі, напоўпрыказкі» М. Нікіфороўскага з выд. «Крывіч», Коўна, 1924 і інш.).

Такім чынам, тыпалогія беларускіх інкарпараваных слоўнікаў канца ХХ ст. характарызуецца значнай разнастайнасцю і разгалінаванасцю. За аснову класіфікацыі могуць быць узяты аб'ект слоўнікавага апісання і характар размяшчэння матэрыялу ў друкава-

ним виданні. Видавочна, што структурная і зместавая поліморфнасць беларускіх інкарпараваных слоўнікаў, а таксама значная колькасць такіх прац вымагаюць далейшага

вывучэння гісторыі беларускіх слоўнікаў-дадаткаў, іх фармальных і зместавых характарыстык.

ЛІТАРАТУРА

1. *Козырев, В. А.* Русская лексикография : пособие для вузов / В. А. Козырев, В. Д. Черняк. – М. : Дрофа, 2004. – 288 с.
2. *Морковкин, В. В.* Типология филологических словарей / В. В. Морковкин // *Vocabulum et vocabularium*. – Харьков, 1994. – Вып. 1. – С. 13–23.
3. *Щерба, Л. В.* Опыт общей теории лексикографии / Л. В. Щерба // *Избранные работы по языкознанию и фонетике* / Л. В. Щерба. – СПб. : Изд-во Санкт-Петербургского ун-та, 2002. – Т. 1. – С. 54–91.
4. *Денисов, П. Н.* Лексика русского языка и принципы ее описания / П. Н. Денисов. – 2-е изд. – М. : Русский язык, 1993. – 248 с.
5. *Гак, В. Г.* Лексикография / В. Г. Гак // *Большая Советская Энциклопедия*. – 3-е изд. – М., 1973. – Т. 14. – С. 284–285.
6. *Дубичинский, В. В.* Основы типологизации словарей русского языка / В. В. Дубичинский // *Слово и словарь = Vocabulum et vocabularium* : сб. науч. тр. по лексикографии / отв. ред. Л. В. Рычкова [и др.]. – Гродно: Изд-во ГрДУ, 2005. – 251 с.
7. *Дзятко, Д. В.* Да праблемы тыпалагізацыі лінгвістычных слоўнікаў / Д. В. Дзятко // *Сёмыя Танкаўскія чытанні, прысвечаныя 95 годдзю Беларус. дзярж. пед. ун-та імя Максіма Танка* : зб. навук. артыкулаў / рэдкал. : Г. Я. Адамовіч [і інш.]. – Мінск : БДПУ, 2009. – 288 с.

REFERENCES

1. *Kozyrev, V. A.* Russkaya leksikografiya : posobiye dlya vuzov / V. A. Kozyrev, V. D. Chernyak. – M. : Drofa, 2004. – 288 s.
2. *Morkovkin, V. V.* Tipologiya filologicheskikh slovarey / V. V. Morkovkin // *Vocabulum et vocabularium*. – Kharkov, 1994. – Vyp. 1. – S. 13–23.
3. *Shcherba, L. V.* Opyt obshchey teorii leksikografii / L. V. Shcherba // *Izbrannyye raboty po yazykoznaniiyu i fonetike* / L. V. Shcherba. – SPb. : Izd-vo Sankt-Peterburgskogo un-ta, 2002. – T. 1. – S. 54–91.
4. *Denisov, P. N.* Leksika russkogo yazyka i printsipy yeyo opisaniya / P. N. Denisov. – 2-ye izd. – M. : Russkiy yazyk, 1993. – 248 s.
5. *Gak, V. G.* Leksikografiya / V. G. Gak // *Bolshaya Sovetskaya Entsiklopediya*. – 3-ye izd. – M., 1973. – T. 14. – S. 284–285.
6. *Dubichinskiy, V. V.* Osnovy tipologizatsii slovarey russkogo yazyka / V. V. Dubichinskiy // *Slovo i Slovar - Vocabulum et vocabularium* : sb. nauch. tr. po leksikografii / отв. red. L. V. Rychkova [i dr.]. – Grodno: Izd-vo GrDU, 2005. – 251 s.
7. *Dzyatko, D. V.* Da prablemy typalagizatsyi lingvistychnykh slounikau / D. V. Dzyatko // *Syomyya Tankauskiya chytanni, prysvechanyya 95-goddzyu Belarus. dzyarzh. ped. un-ta imya Maksima Tanka* : zb. navuk. artykulau / redkal. : G. Ya. Adamovich [i insh.]. – Minsk : BDPU, 2009. – 288 s.